

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA BOBEDI (SAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2021

MEPUTSO: 80

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A: Ditaodišo (40)

KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano tše telele (20)

KAROLO YA C: Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana (20)

2. Araba potšišo E TEE KAROLONG YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Araba ka Sepedi.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetše ka go thala mothalo wa go putla.
7. Nako yeo e šišinywago:
- KAROLO YA A: Metsotso ye 75
KAROLO YA B: Metsotso ye 38
KAROLO YA C: Metsotso ye 37
8. Dikarabo di nomorwe go swana le dipotšišo.
9. Efa KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

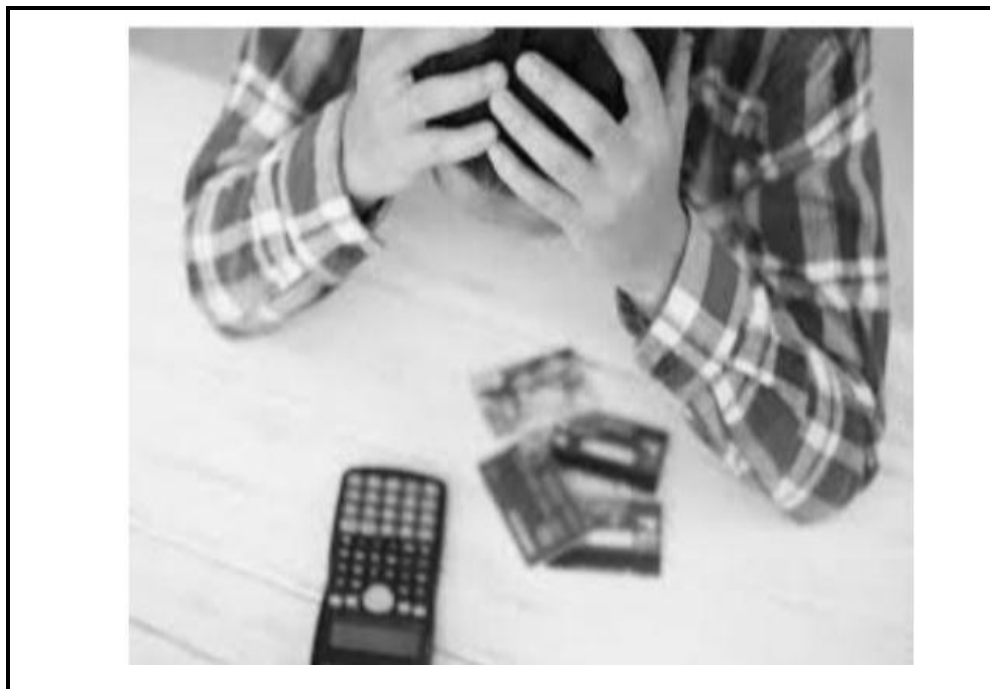
KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE ya dihlogo tše di latelago gomme o ngwale taodišo ka mantšu a magareng ga 200 le 250 ka yona.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya le palobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga taodišo.

- 1.1 Thušo ya tšhelete ya NSFAS ke sentšwelakae go bahloki. **[40]**
- 1.2 Re ka kgona ge fela re ka thekgana. **[40]**
- 1.3 Mo tlogele, o tla di bona ... **[40]**
- 1.4 Tshenyegelo yeo e hlolwago ke go kgaolwa ga mohlagase ka Afrika-Borwa. **[40]**
- 1.5 O mo tšhabe mogwera. **[40]**
- 1.6 Lebelela diswantšho tše di latelago gomme o kgethe SE TEE o ngwale taodišo ya go amana le sona.

1.6.1

[Mothopo: Inthanete]

[40]

1.6.2

[Mothopo: Inthanete]

[40]

1.6.3

[Mothopo: Inthanete]

[40]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 40

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE**POTŠIŠO YA 2**

Kgetha SE TEE sa ditšweletšwa tša tirišano tše telele gomme o ngwale ka mantšu a magareng ga 80 le 100 ka ga sona.

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga setšweletšwa.

2.1 LENGWALO LA SETLWAEDI/SEGWERA

Thuto ya dipalo ke tlhobaboroko go wena. Ngwalela motswalago yo a sa tšwago go aloga dithutong tša borutiši gomme o mo kgopele tlhahlo.

[20]**2.2 LENGWALO LA SEMMUŠO**

Go na le baithuti ka phapošing ya lena bao ba beago maphelo a baithuti ba bangwe kotsing ka thaloko ya go ba wišetša fase mola ba sa itebetše. Ngwalela morutiši wa gago lengwalo o mo lemoše ka taba ye.

[20]**2.3 PEGO**

O mokapteini wa sehlopha sa kgwele ya dinao/diatla sekolong sa geno. Yo mongwe wa baraloki ka wena o gobetše ge le be le itšhidulla. Ngwala pego ka botlalo ya tiragalo yeo.

[20]**2.4 POLEDIŠANO**

O bile hlatse ntweng ya baithuti ba babedi sekolong sa geno. Ala poledišano gareng ga gago le hlogo ya sekolo gomme o mo laodišetše ditaba ka botlalo go tloga mo ntwana e thomilego go fihla mola o ba namotšego.

[Mothopo: Inthanete]

[20]**PALOMOKA YA KAROLO YA B:****20**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Kgetha SE TEE sa ditšweletšwa tša tirišano tše kopana gomme o ngwale ka mantšu a magareng ga 60 le 80 ka ga sona.

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga setšweletšwa.

3.1 KARATA YA TALETŠO

Ke nako ya gore hlogo ya sekolo sa geno a tšee modulagae ka lebaka la bogolo. Barutiši le batswadi ba gopotše go mo direla moletlo wa taelano. Wena bjalo ka mongwaledi wa Lekgotlakemedi la Baithuti o kgopetšwe go laletša maloko a Makgotlakemedi a Baithuti ba dikolo tša kgauswi. Thala karata ya go ba mema.

[20]**3.2 PUKUTŠATŠI**

O yo mongwe wa sehlopha sa naga sa diolimpiki. Go šetše matšatši a mararo pele le tšea leeto la go ya China go emela naga. Ngwala ditiragalo tša go itokišetša matšatši a mararo pele ga leeto.

[20]**3.3 DITAELO**

Wena le ba lapa la geno le ya Durban ka nako ya maikhutšo a dikolo a marega. Batswadi ba gago ba kgopetše ngwana wa moagišane wa lena gore a go šalele le mpšanyana ya gago. Mo ngwalele ditaelo tša gore a e hlokomele bjang.

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 80